

Chci, aby Lidumor lidi nejen zasáhl, ale i bavil

Rozhovor s herečkou Annou Cónovou

V Komorní scéně Aréna hostuješ poprvé – jak se ti tady líbí?

„Jsem moc ráda, že jsem se konečně zase dostala k malému divadlu. Pokud si dobře pamatuji, tak u nás v NDM jsem dělala naposledy ve studiovém prostoru, tedy na zkušebně, inscenaci Nejstarší řemeslo, a to je už dost dávno. A vzhledem k mému životnímu paradoxu, že jsem odjakživa toužila hrát v malém divadle, ale šla od jednoho velkého přes druhé až do největšího, tak jsem ráda, že se hostování v Aréně naskytlo. Je to pro mě potěšení a cítím se tu jako mezi svými, úplně přirozeně.“

Nezačalo v tobě opět hlodat, že by ses přesunula do nějakého menšího divadla, než je činohra NDM?

„Tyhle úvahy mi to sice připomnělo, ale jak říká moje postava v Lidumoru - Už je ale příliš pozdě. Možná ještě v rámci Ostravy, ale už bych se kvůli tomu nestěhovala. I když Ostravu zrovna nemusím.“

Ale působíš tady už 24 let...

„Když jsem byla naposledy na preventivní prohlídce u všeobecné lékařky, tak se ptala, jestli mě divadlo v Ostravě pořád ještě baví. Já jsem automaticky vyhrkla, že ano. Pak jsem nad tím přemýšlela celou cestu zpátky domů... A došlo mi, že jak která práce. Už nejsem ráda za všechno, co přijde, něco si člověk odedře a jen něco si užije. Takže doufám, že Lidumora si užiju, protože zatím je to boj.“

Působila jsi hned v několika divadlech – které angažmá bylo pro tebe zásadní?

„Nejzásadnější byl Hradec Králové, era počátků Divadla Beseda, divadla, které mně nesmírně vyhovovalo. Hráli jsme sice i na velkém jevišti, ale to nebylo zas až tak velké, což bylo ideální. A tenhle ideální stav jsem už později nikdy nezažila.“

A co jsi dělala v Naivním divadle v Liberci?

„Byl to zase únik do malého divadla. Tehdy odešla z Liberce Ypsilonka a místo ní měl vzniknout nový studiový soubor. Nastoupili jsme tam po různých peripetiích s mým kolegou z Hradce, ale žádné divadlo se nakonec nekonalo. Takže jsme se tam půl roku flákali, já chodila na loutková představení a nakonec jsem dostala nabídku, zda nechci v loutkovém Naivním divadle zůstat. Naučila jsem se vodit javajky, hrála jsem v několika inscenacích. Ale když se po roce ozval Jan Grossman, zda nechci zpět do Hradce, kam zrovna nastoupil, tak tomu jsem neodolala.“

Proč jsi tedy z tohoto pro tebe ideálního Hradce znova odešla?

„Grossmanova era po pěti letech skončila, s dramaturgem Klímou a Mirkem Krobotem odešli zpět do Prahy. Já tam zůstala ještě další dva roky, ale kvůli soukromým věcem jsem už tam dál nechtěla být. Tehdy přišla nabídka z Olomouce, měla jsme malé děti, chtěla jsem blíž k rodičům, tedy k

Uherskému Hradišti, byla možnost odejít tam společně i s mým partnerem Mirkem Ratajem, tak jsme šli. Byť jsme zrovna po Olomouci nijak zvlášť netoužili.“

Nepokusila ses dostat rovnou do Slovákckého divadla v Uherském Hradišti?

„Když jsem z Hradce odcházela, měla jsem nabídku do Hadivadla, do Olomouce a právě do Hradiště. Do Hadivadla jsem chtěla hrozně, ale musela jsem se ho vzdát kvůli dětem, protože soubor tehdy hodně jezdil na dlouhodobé zájezdy. A to Hradiště... přetrvával u mě pocit, že se z toho kraje musím vyvléct, že musím pryč.“

Pocházíš z Ostrožské Nové Vsi – můžeš tohle místo přiblížit?

„Je to vesnice na půli cesty mezi Uherským Hradištěm a Veselí nad Moravou, blízko slovenským hranicím, jsou tam malé sirnaté lázně a štěrková jezera. Nejsme ale v horách, tam u nás je to docela placka, jediný kopeček, který tam je, tak na tom bydlíme my, a ten ironicky nazývám podhůří Bílých Karpat. Kousek od nás je Ostrožská Lhota, poutní místo s kostelem sv. Antoníčka. A musím říct, že jak jsem se vždycky odtamtud chtěla vyvléct, tak teď se tam ráda zpátky ´navlékám´.“

No a také je tam poblíž Blatnice pod sv. Antoníčkem, což je vyhlášená vinařská oblast....

„My ale nejsme vinařská vesnice, my jsme slivovicová.“

Jsi tedy vinařka nebo pivařka?

„Pivařka jsem nebyla nikdy, pivo si dám jen výjimečně, tvrdý alkohol od jisté doby piju málo, jsem čistá vinařka. Ale kdysi jsem si i tu slivovici dala, když jsme seděli, hráli s otcem karty, tak flaška za večer klidně padla.“

Ptám se v souvislosti s rolí, kterou zkoušíš v Lidumoru... Kdo je vlastně paní Vočistcová?

„Tak ta není vinařka ani pivařka, ta je ´tvrdařka´, ´koňakařka´. Ale kdo ona je, to zatím pořádně nevím, zatím se spolu tak přetahujeme. Já to na ni zkouším a ona na mě (*smích*). Je to alkoholička, čistička. Vyčistí dům a nakonec i sebe... čistí společnost od lidí, kteří ji nekonvenují. Když jí druzí lidé nic nedávají, tak se rozhodne je prostě zlikvidovat.“

Proč tolik pije, proč nakonec zjišťuje, že její „játra byla beze smyslu“?

„Paní Vočistcová říká, že když se nenaplní vize a utopie, které člověk má, tak pak zbývá jen alkoholismus nebo náboženství. A že inteligentní člověk pije, zatímco debil se zahlení do teologie. Neboli jak vyřešit srážku s realitou (*smích*).“

Jak jsi řešila ty své „srážky s realitou“ a následné krize?

„Naštěstí jsem to neřešila jako Vočistcová, i když k tomu pití bych asi měla nejblíž – tedy vedle vražd a náboženství (*smích*). Když jsem měla největší životní krize, děti byly malé, a to byl důvod, proč se vždy zmátořit. A že to bylo občas tvrdé - rodiče byli daleko, fungování tatínků dcer bylo právě ta vize a utopie (*smích*)... A ani nedokážu říct, zda jsem to vše vyřešila dobře nebo špatně... a děti to kolikrát pak připomenou... dělala jsem tak, jak jsem nejlépe uměla.“

Hry W. Schwaba jsou založeny na slovech, na lavinách slov – jak náročné pro herce jsou jeho texty?

„Pro mě teda dost. Myslela jsem si, že zatím nejtěžší text byla Tylova Drahomíra, ale tohle mi přijde mnohem horší. Drahomíra byla částečně ve verších, které herce táhnou. Ale jakmile člověk u té Schwabovy strašně květnaté a nabobtnalé věty změní slovo nebo předložku, tak už ho to zavede někam jinam. To byla taky první věc, která mě napadla, když jsem si ten text přečetla. Že to za pět týdnů nemůžu zvládnout.“

Můžeš říct, o čem je ta hra?

„Je to groteskně naturalistický pohled na to, jak funguje naše společnost.“

Jak vnímáš vulgarismy a jisté nechutnosti ve hře? Máš s nimi třeba jako herečka problém?

„Pokud tomu věřím a vím, že je to opodstatněné, tak s tím problém nemám. I když bych se určitě na jevišti třeba nevykálela, i kdyby to tam, nevím jak, patřilo.“

Jaké očekáváš reakce publika na Lidumora?

„Jsem zvědavá. Protože když pozoruji, jak zkoušení pokračuje, tak já jako divák bych se u tohoto textu hrozně bavila a zároveň by mě mrazilo. Ale nedokážu si představit, že bych na Lidumor pozvala někoho z 'běžných' diváků, třeba případného tchána s tchyní (*smích*). Já bych moc chtěla, aby to lidi zasáhlo a přitom je to bavilo a uvědomovali si tu směšnost. Aby je to očistilo...“

Ptala se Alice Taussiková